

Odpovědnost státu za škodu

Osoba, která vstupuje na veřejnou scénu, musí počítat s tím, že jakožto osoba veřejně známá bude pod drobnohledem veřejnosti, která se zajímá o její jak profesní, tak i soukromý život, a současně jej hodnotí, zvláště jedná-li se o osobu, která spravuje veřejné záležitosti. Z tohoto závěru vyplývá, že osoby veřejně činné jsou povinny snést vyšší míru kritiky než osoby jiné. Tento závěr však nelze bez dalšího vztáhnout na situaci trestního stíhání. Ani veřejně činná osoba nemůže dopředu očekávat, že by mohla být trestně stíhána. Není relevantní důvod domnívat se, že veřejně činné osoby případně trestní stíhání snášejí lépe než jiné osoby, a tudíž jim vzniká menší nemateriální újma.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 3858/2013, ze dne 21.10.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce R. L., zastoupeného JUDr. K.S., Ph.D., advokátem se sídlem v K.V., proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v P., o náhradu nemajetkové újmy ve výši 360.000,- Kč, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 15 C 232/2010, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2013, č. j. 20 Co 228/2013 - 154, tak, že dovolání do výroku II. a závislého výroku III. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2013, č. j. 20 Co 228/2013 - 154, se zamítá. Ve zbylém rozsahu se dovolání odmítá.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 2 rozsudkem ze dne 9. 12. 2010, č. j. 15 C 232/2010 - 32, zamítl žalobu v části, v níž směřovala k zaplacení částky 255.000,- Kč se zákonným úrokem z prodlení z částky 300.000,- Kč od 16. 2. 2010 do zaplacení (výrok I.), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 45.000,- Kč do patnácti dnů od právní moci rozsudku (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastníky (výrok III.).

K odvolání žalobce Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 3. 2011, č. j. 20 Co 57/2011 - 57, potvrdil výrok I. rozsudku soudu prvního stupně co do „částky 150.000,- Kč s přísl. a úroku z prodlení z částky 300.000,- Kč od 16. 2. 2010 do 14. 8. 2010“ (výrok I.). Ve výroku II. změnil výrok I. rozsudku soudu prvního stupně tak, že žalované uložil povinnost zaplatit žalobci částku 105.000,- Kč a úrok z prodlení z částky 150.000,- Kč od 15. 8. 2010 do zaplacení ve výši tamtéž specifikované. Ve výroku III. rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastníky, a to za řízení před soudy obou stupňů.

K dovolání žalobce Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 27. 6. 2012, č. j. 30 Cdo 2813/2011 - 74, rozsudek odvolacího soudu ve výrocích I. a III. zrušil a věc vrátil v tomto rozsahu odvolacímu soudu k dalšímu řízení. Odvolací soud usnesením ze dne 6. 9. 2012, č. j. 20 Co 57/2011 - 82, v tomtéž rozsahu zrušil rozsudek soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Soud prvního stupně v pořadí druhým rozsudkem ze dne 31. 1. 2013, č. j. 15 C 232/2010 - 125, zamítl žalobu v části, v níž směřovala k zaplacení částky 150.000,- Kč se zákonným úrokem z prodlení z částky 300.000,- Kč od 16. 2. 2010 do 14. 8. 2010 (výrok I.), uložil žalované povinnost zaslat žalobci písemnou omluvu ve výroku uvedeném znění (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastníky (výrok III.).

K odvolání žalobce odvolací soud v záhlaví označeným rozsudkem odmítl odvolání proti výroku

rozsudku soudu prvního stupně o povinnosti žalované zaslat žalobci písemnou omluvu (výrok I.), potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku o věci samé (výrok II.), změnil nákladový výrok soudu prvního stupně (výrok III.) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok IV.).

Žalobce se v tomto řízení domáhal po žalované zaplacení částky v celkové výši 300.000,- Kč, a to z titulu zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu měla být způsobena „nezákonným trestním stíháním“.

Soudy v řízení před rozhodnutím Nejvyššího soudu vyšly při posouzení uplatněného nároku ze zjištění, že proti žalobci bylo usnesením Policie ČR zahájeno dne 19. 6. 2007 trestní stíhání pro trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku, zneužívání pravomoci veřejného činitele a zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění, na základě následného usnesení o zahájení trestního stíhání i pro trestný čin podvodu. Proti oběma usnesením podal žalobce neúspěšnou stížnost. Posléze byl žalobce pro spáchání těchto trestných činů obžalován. Rozsudkem Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 27. 6. 2008, sp. zn. 3 T 110/2007, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 4. 9. 2009, sp. zn. 6 To 98/2008, byl obžaloby v plném rozsahu zproštěn (ve smyslu § 226 písm. b/ tr. řádu), neboť skutky, které mu byly kladeny za vinu, nebyly trestnými činy.

Žalovaná v rámci předběžného projednání nároku vyslovila dne 25. 8. 2010 žalobci omluvu za „nezákonné trestní stíhání“, což považovala za dostatečné zadostiučinění.

Soudy dospěly k závěru, že „nezákonnost rozhodnutí o zahájení trestního stíhání“ žalobce byla mezi účastníky nesporná, a zabývaly se proto formou a výší adekvátního zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu ve smyslu § 31a zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) - dále jen „OdpŠk“.

Oba soudy též shodně dospěly k závěru, že samotné konstatování porušení práva se v daném případě nejeví jako dostačující, a proto je namíste přiznat žalobci zadostiučinění v peněžní formě.

Soud prvního stupně vycházel při stanovení přiměřené výše zadostiučinění zejména z rozsahu žalobci hrozícího trestu (odnětí svobody s maximální horní hranicí tři roky nepodmíněně) a shledal přiměřenou částku 15.000,- Kč za každý rok odnětí svobody, který žalobci hrozil. Právě tato hrozba je nejvýznamnější skutečností působící v trestním stíhání žalobce v osobnostní rovině na jeho psychiku. Do stanovené výše zadostiučinění byl promítnut i zájem médií o danou kauzu. Přiznaná částka odpovídá základním částkám, které jsou vnitrostátními soudy v řízeních o nemajetkové újme přiznávány a je v ní zahrnut i faktor odškodnění za období, po které trestní stíhání běželo.

Odvolací soud se neztotožnil s výší žalobcem přiznané částky zadostiučinění, ani s tím, jak soud prvního stupně k této částce dospěl. V tomto případě bylo trestní stíhání žalobce spojeno s jeho předchozím výkonem veřejné funkce, bylo široce medializováno, a žalobce tak velmi výrazně poškodilo na jeho dobré pověsti zejména v místě jeho bydliště. Žalobcem tvrzené skutečnosti v tomto směru žalovaná nijak nerozporovala, proto nebylo třeba je dokazovat. Základem určení výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu žalobce musí být v daném případě dvojnásobek částky poskytované v případech zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku nepřiměřené délky řízení, tedy 30.000,- Kč. Významnou není otázka, jaký trest odnětí svobody žalobci hrozil, ale spíše jak dlouho trvalo trestní řízení, v jehož průběhu nemajetková újma vznikala. Tato újma však vzhledem k tomu, že trestní stíhání žalobce vešlo ve všeobecnou známost, vzniká nepochybně i po jeho skončení, jelikož negativní důsledky pro pověst žalobce budou nadále po určitou dobu přetrvávat. Odpovídající kompenzaci představuje částka 150.000,- Kč jako součin částky 30.000,- Kč

a tří let trvání trestního řízení s připočtením dalších dvou let po jeho skončení.

První dovolání žalobce v této věci shledal dovolací soud přípustným pro posouzení otázky, jak je třeba postupovat při stanovení přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou zahájením trestního řízení (stíhání), jež neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem. Dovolací soud uvedl, že soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění vychází zejména z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání a především dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat. V konečném důsledku musí výše soudem přiznaného zadostiučinění odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích (poměřovaných zejména s ohledem na uvedená kritéria) shodují. Dovolací soud dospěl k závěru, že odvolací soud postupoval při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění na základě neúplného právního posouzení, tudíž postupoval nesprávně. Dále dovolací soud uvedl, že odvolací soud nesprávně do časového rámce trestního stíhání zahrnul i dobu, která nastala po skončení trestního řízení. Dovolací soud tak shledal postup odvolacího soudu při stanovení výše zadostiučinění nesprávným a přiznané zadostiučinění v konečném výsledku nepřiměřeně nízkým (a to i za přihlídnutí k nesprávně žalobci příznivému hodnocení kritéria délky řízení).

Soud prvního stupně následně doplnil dokazování, přičemž uvedl, že byl prokázán zásah do osobní roviny žalobce s tím, že trestní stíhání způsobilo změnu chování žalobce – byl podrážděný, trpěl nespavostí, což vyústilo k odděleným prostorám ke spaní a následně i manželské krizi. Žalobce neměl radost ze života, na fotbale jej označovali za zloděje. Při rodinných setkáních ani členové rodiny nevěřili, že je nevinný. Žalobce měl dále těžkosti s pracovním zařazením. Povaha trestné činnosti, pro kterou byl žalobce stíhán, zpravidla nepůsobí přílišné společenské odsouzení stíhaného, jak by tomu mohlo být v případech trestního stíhání pro trestný čin proti životu a zdraví, proti svobodě a lidské důstojnosti nebo hrubě narušující občanské soužití, apod., avšak jeho trestní stíhání vešlo ve všeobecnou známost, bylo medializováno. Soud se neztotožnil s výkladem televizní reportáže, když neshledal, že by v ní státní zástupce informoval veřejnost zaujatě. Státní zástupce je ze své profese „zaujatý“ a musí být přesvědčen o vině pachatele. V televizní reportáži nijak nevybočil z obvyklých informativních rozhovorů pro média. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že již přiznaná částka předcházejícím rozhodnutím ve výši 150.000,- Kč je finančně dostačujícím zadostiučiněním za nemajetkovou újmu vzniklou žalobci vydáním nezákonného rozhodnutí. Nad rámec požadavku žalobce uložil soud žalované povinnost zaslání písemné omluvy.

Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně. Co do výroku o povinnosti žalované zaslat žalobci písemnou omluvu odvolání žalobce jako subjektivně nepřijatelné odmítl. Dále odvolací soud uvedl, že závěr dovolacího soudu, dle něž je žalobci dosud (pravomocně) přiznané finanční zadostiučinění nepřiměřeně nízké, je nutno chápat podmíněně v závislosti na následně učiněných zjištěních ohledně konkrétních poškození v osobnostní sféře žalobce a na posouzení dovolacím soudem uvedených kritériích. Z poměrně nízké trestní sazby i z povahy skutků, jež měly být uvedenými trestnými činy, vyplývá nízká míra společenské nebezpečnosti trestných činů kladených žalobci za vinu. Na obviněného z trestných činů hospodářského a souvisejícího charakteru pohlíží veřejnost obecně shovívavěji než na obviněného z obecné kriminality. Nelze dovozovat, že žalobci mohla vzniknout vyšší nemajetková újma z toho důvodu, že byl trestně stíhán v době, kdy vykonával veřejnou funkci. Kdo vykonává veřejnou funkci, si naopak musí být vědom toho, že jeho činnost je pod vyšší veřejnou kontrolou a zároveň je třeba u takové osoby předpokládat vyšší míru odolnosti vůči stresovým faktorům, mezi něž se řadí i trestní stíhání. Není namísto přeceňovat prohlášení státního zástupce v podvečerních televizních zprávách, které nevybočilo z mezí pouhého konstatování faktu (že dotyčný zástupce ještě osobně neřešil případ, kdy by byl takový rozsah

/trestné/ činnosti). V důsledku dotyčného trestního stíhání došlo po přechodnou dobu k narušení manželského souladu, který však v rozvrat manželství žalobce nevyústil, naopak se jeho manželství následně zkonsolidovalo a narodilo se mu další dítě. Míra negativního dopadu trestního stíhání žalobce nebyla vysoká ani v oblasti jeho pracovního uplatnění. Nejvíce v důsledku trestního stíhání žalobce zjevně utrpěla jeho pověst v místě jeho bydliště, což bylo umocněno tím, že se jedná o malou obec, kde žalobce vykonával veřejnou funkci. Tuto skutečnost, stejně jako medializaci žalobcova případu, však odvolací soud zhodnotil již ve svém předchozím rozhodnutí. Žalobce obdržel na již přiznaném a vyplaceném finančním zadostiučinění 50.000,- Kč za jeden rok trvání řízení, případně za rok hrozícího trestu odnětí svobody. To je za toto období více, než bylo přiznáno např. ve věci vazebně stíhaného poškozeného s hrozící podstatně vyšší trestní sazbou, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 26 C 297/2011, v částce 45.000,- Kč za rok. Odvolací soud tak uzavřel, že již přiznané zadostiučinění v celkové výši 150.000,- Kč i se soudem prvního stupně přiznanou písemnou omluvou je dostatečnou satisfakcí.

Rozsudek odvolacího soudu v celém jeho rozsahu napadl žalobce dovoláním, jehož přípustnost spatřuje v tom, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázek hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, přičemž dovolatel odkazuje na závěry uvedené v předcházejícím rozhodnutí dovolacího soudu v této věci. Jako dovolací důvod dovolatel uvádí nesprávné právní posouzení věci. Dovolatel namítá:

- a) Odvolací soud (ani soud prvního stupně) nepostupoval v souladu se závazným právním názorem dovolacího soudu, když nerespektoval závěr o tom, že již přiznané finanční zadostiučinění je nepřiměřeně nízké.
- b) Při stanovení rozsahu nemajetkové újmy nebylo postupováno v duchu kritérií, která stanovil dovolací soud. Z provedeného dokazování nebyly vyvozeny správné skutkové ani právní závěry (pokyny dovolacího soudu nebyly zcela splněny a kritéria byla hodnocena nelogicky v dovolatelův neprospěch).
- c) Vyšší míra odolnosti voleného politika nemůže být hlediskem pro posouzení míry nemajetkové újmy vyplývající z trestního stíhání. Volený politik jistě nemůže s vyšší pravděpodobností očekávat trestní stíhání své osoby, a proto ani způsobená újma nemůže být menší než u osoby, která politikem není. Naopak lze očekávat, že v případě nezákonného jednání státu bude u takové osoby újma vyšší a i společenské odsouzení veřejností větší. Tyto úvahy navíc v řízení nikdo netvrdil.
- d) Nelze souhlasit se závěrem, že na obviněného z trestných činů hospodářského a souvisejícího charakteru pohlíží veřejnost obecně shovívavěji než na obviněného z obecné kriminality. Trestné činy veřejných činitelů jsou v současnosti zvláště odsuzovány, aniž by byly srovnávány trestní sazby jednotlivých trestných činů. Soudy by se měly více zabývat újmou na dobré pověsti člověka, nikoliv srovnávat trestní sazby trestných činů.
- e) Pokud se zkušený a věkově starší státní zástupce do televizního vysílání vyjádří, že s takto rozsáhlou trestnou činností se ještě nesešel, pak jistě nelze souhlasit, že by se jednalo jen o pouhé konstatování faktu, ale došlo ke zdůraznění závažnosti tvrzeného trestného činu (a jeho následků).
- f) Odvolací soud zcela přehlíží, že došlo téměř k rozpadu manželství a rodiny v důsledku trestního stíhání a tuto újmu „bagatelizuje“ tím, že manželství se zkonsolidovalo a dovolateli se narodilo další dítě. Rozhodující je způsobená nemajetková újma, nikoliv skutečnosti, které nastaly po jejím způsobení.
- g) Závěry odvolacího soudu neobstojí ani z pohledu srovnávání s jiným jím citovaným případem, neboť dovolateli nejsou známy okolnosti tohoto jiného případu a jen těžko lze takový závěr přezkoumat. Posuzování nemá být jen mechanické či matematické, ale má se přihlížet ke konkrétním okolnostem případu. Dovolateli není jasné, v čem spočívají srovnatelné okolnosti případu mimo srovnávání přiznaných částek za jeden rok vedeného trestního řízení.
- h) Odvolací soud odůvodnil své rozhodnutí jinak než soud prvního stupně. Z provedeného dokazování vyvodil jiné skutkové a právní závěry, čímž dovolatele zbavil ochrany jeho práv ve dvouinstančním

soudním řízení. Byť je výrok rozsudku potvrzující, fakticky jde o jiné odůvodnění rozhodnutí. Závěry odvolacího soudu nejsou podpořeny žádným dokazováním. Odvolací soud z oprávněných námitek dovolatele nevyvodil odpovídající závěry (výroky státního zástupce v mediích jsou podle názoru soudu prvního stupně v souladu s tím, že musí být z povahy věci „zaujatý“, zatímco odvolací soud je posoudil jako nestranné konstatování faktu).

i) Odvolací soud v průběhu odvolacího jednání připustil, aby žalovaná uváděla nové skutečnosti vztahující se k trestnímu řízení, kdy bylo ze strany žalované zlehčováno její chování v trestním řízení v tom směru, že dovolatel si měl sám přivodit trestní řízení, tudíž vzniklá újma nemůže být přičítána jen žalované, když dovolatel funkci starosty nevykonával dostatečně odborně. Odvolací soud tak svým postupem porušil ustanovení § 205a o. s. ř.

j) Omluva byla dovolateli zaslána před zahájením řízení. Jelikož byla shledána nedostačující, bylo přistoupeno k uložení povinnosti zaplatit finanční zadostiučinění. Soud překročil žalobní návrh a rozhodl o něčem, co bylo buď již splněno před zahájením řízení, anebo co žalobce ani nenavrhoval.

Dovolatel navrhuje, aby dovolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se k dovolání nevyjádřila.

Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2013 (viz čl. II., bod 7 zák. č. [404/2012](#) Sb.) - dále jen „o. s. ř.“.

Dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, řádně zastoupenou podle § 241 odst. 1 o. s. ř., dovolací soud se proto zabýval jeho přípustností.

Ohledně výroku I. napadeného rozhodnutí, jímž bylo z důvodu subjektivní nepřipustnosti odmítnuto odvolání žalobce co do části rozsudku soudu prvního stupně, již byla žalované stanovené povinnost písemně se omluvit, dovolací soud uvádí, že judikatura Nejvyššího soudu setrvává na závěru, že k podání dovolání je účastník řízení oprávněn jen tehdy, vznikla-li mu rozhodnutím odvolacího soudu procesní újma, která může být zrušením rozhodnutí odvolacího soudu napravena. Dovolání tudíž může podat jen účastník, jehož nároku nebylo zcela vyhověno nebo jemuž byla naopak soudem uložena povinnost - tzv. subjektivní přípustnost dovolání (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 1997, sp. zn. 2 Cdon 1363/96, publikované v časopise Soudní judikatura pod č. SJ 3/1998, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 2. 2001, sp. zn. 29 Odo 2357/2000, uveřejněný v Souboru rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, svazek 2, pod č. C 154). Byla-li žalované stanovena povinnost písemně se žalobci omluvit, nemohlo toto rozhodnutí žalobci způsobit jakoukoliv újmu, a to i za situace, kdy žalobce v řízení omluvu nepožadoval, neboť žalovaná se žalobci omluvila ve svém vyjádření již před zahájením řízení. Co do této části rozhodnutí je tudíž dovolání žalobce subjektivně nepřipustné, a proto dovolací soud dovolání v tomto rozsahu odmítl.

V ostatním by dovolání mohlo být shledáno přípustným jen z důvodů uvedených v ustanovení § 237 o. s. ř.: „Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.“

Námítka dovolatele spočívající v tom, že odvolací soud nedodržel závazný právní názor dovolacího soudu, neboť dovolateli nebylo přiznáno vyšší finanční zadostiučinění oproti předcházejícímu rozhodnutí, přestože dovolací soud ve svém rozhodnutí uvedl, že přiznané zadostiučinění je v

konečném výsledku nepřiměřeně nízkým, nemůže založit přípustnost dovolání. Dovolací soud při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu zjištěného soudy nižších stupňů. Uvedl-li dovolací soud v předcházejícím rozhodnutí, že přiznané zadostiučinění je nepřiměřeně nízkým, pak se tento závěr vztahoval ke skutkovému stavu, jak byl doposud zjištěn soudy nižších stupňů. Z čehož ovšem nelze dovodit, že následným rozhodnutím muselo být dovolateli bez dalšího přiznáno více. Dovolací soud totiž nemůže předvídat, jaké další skutkové okolnosti v následném řízení budou zjištěny a jak budou na základě stanovených kritérií hodnoceny.

Otázkou, jak je třeba postupovat při stanovení přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou zahájením trestního řízení (stíhání), jež neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se dovolací soud obšírně zabýval v předcházejícím rozhodnutí v této věci. Dovolací soud stanovil kritéria, která pravidelně mohou indikovat rozsah způsobené nemajetkové újmy. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že odvolací soud hodnotil jak povahu trestní věci, tak délku trestního řízení a rovněž následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře dovolatele. Namítá-li dovolatel, že odvolací soud daná kritéria zhodnotil v dovolatelův neprospěch, nemůže tato námitka založit přípustnost dovolání. Odvolací soud totiž na základě daných kritérií posuzoval rozsah způsobené nemajetkové újmy. Pro určení rozsahu nemajetkové újmy nemohou být zohledněny pouze ty skutečnosti, které nemajetkovou újmu umocňují, ale je nutné rovněž zohlednit ty skutečnosti, které naopak rozsah újmy snižují. Ani námitka, dle níž z provedeného dokazování byly dovozeny nesprávné skutkové závěry, nemůže založit přípustnost dovolání za situace, kdy dovolacím důvodem je pouze nesprávné právní posouzení věci. Přípustnost dovolání tudíž nemohou založit ani námitky dovolatele výše uvedené pod písm. e), f) a h), neboť dovolatel těmito námitkami napadá skutková zjištění soudů nižších stupňů.

Srovnával-li odvolací soud povahu trestných činů, z nichž byl dovolatel obviněn, s jinými trestnými činy, postupoval zcela v souladu s prvním kritériem uvedeným v předcházejícím rozhodnutí dovolacího soudu. Odvolací soud zohlednil závažnost trestných činů kladených dovolateli za vinu, hrozbu trestního postihu i charakter veřejného zájmu chráněného trestními předpisy v tomto případě. Námitka dovolatele, že odvolací soud neměl posuzovat trestní sazby, tudíž přípustnost dovolání rovněž nezakládá.

Odvolací soud dále postupoval v souladu s předcházejícím rozhodnutím dovolacího soudu, srovnal-li výši přiznaného zadostiučinění v této věci se zadostiučiněním přiznaným v jiné věci, kde poškozený byl navíc stíhán vazebně a hrozila mu vyšší trestní sazba. Dovolací soud v předcházejícím rozhodnutí uvedl, že porovnání shody a odlišností obdobných případů má být součástí úvahy o přiměřenosti přiznaného zadostiučinění, jen tak soudní rozhodovací praxe naplní své poslání formovat i mimosoudní právní jednání účastníků a vytvoří předpoklad omezení nadbytečně vedených sporů. Nadto odvolací soud na této otázce své rozhodnutí nepostavil, nejedná se tak o otázku, na jejímž vyřešení by napadené rozhodnutí záviselo, tudíž ani tato námitka dovolatele přípustnost dovolání nezakládá.

Dovolací soud shledal dovolání přípustným pro posouzení otázky, zda lze při posuzování újmy vzniklé trestním stíháním přihlídnout k tomu, že poškozeným je osoba veřejně činná (politik), a z toho důvodu zvýšit či snížit částku finančního zadostiučinění.

Dovolací soud nejprve zkoumal, zda řízení před oběma soudy nebylo postiženo vadami uvedenými v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) a odst. 3 o. s. ř., jakož i jinými vadami řízení, které by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.). Dovolací soud žádné vady řízení ve smyslu citovaného ustanovení nezjistil, a to ani dovolatelem tvrzenou vadu spočívající v tom, že odvolací soud navzdory koncentraci řízení připustil nová skutková tvrzení žalované, že dovolatel si měl sám přivodit trestní řízení, neboť funkci starosty vykonával neodborně, což bylo prokazováno rozsudkem Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 27. 6. 2008, sp. zn. 3 T 110/2007. Uvedená

vada nemohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, neboť daný rozsudek byl předložen jako důkaz dovolatelem již před koncentrací řízení a nadto z napadeného rozhodnutí nijak nevyplývá, že by odvolací soud k výše uvedené skutečnosti tvrzené žalovanou jakkoliv přihlédl. Dovolací soud se tak dále zabýval posouzením důvodnosti dovolání, přičemž dovolání důvodným neshledal.

Dovolací soud ve své judikatuře opakovaně uvádí, že osoba, která vstupuje na veřejnou scénu, musí počítat s tím, že jakožto osoba veřejně známá bude pod drobnohledem veřejnosti, která se zajímá o její jak profesní, tak i soukromý život, a současně jej hodnotí, zvláště jedná-li se o osobu, která spravuje veřejné záležitosti (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. 30 Cdo 1174/2007, uveřejněné pod číslem 29/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Z tohoto závěru vyplývá, že osoby veřejně činné jsou povinny snést vyšší míru kritiky než osoby jiné. Tento závěr však nelze bez dalšího vztáhnout na situaci trestního stíhání. Ani veřejně činná osoba nemůže dopředu očekávat, že by mohla být trestně stíhána. Lze přisvědčit námitce dovolatele, že zde není relevantní důvod domnívat se, že veřejně činné osoby případné trestní stíhání snášejí lépe než jiné osoby, a tudíž jim vzniká menší nemateriální újma.

Na druhou stranu však nelze souhlasit ani s názorem dovolatele, že v případě veřejně činných osob je nemateriální újma vzniklá v důsledku trestního stíhání bez dalšího větší. V případě veřejně činné osoby může větší újma spočívat v tom, že dojde k medializaci případu. Medializací se však odvolací soud zabýval již ve svém prvním rozhodnutí ve věci.

Výše uvedenou otázku tudíž nelze hodnotit obecně. Vždy je třeba přihlížet k intenzitě újmy konkrétní osoby, ať už daná osoba je veřejně činnou, či nikoli. Odvolací soud se v napadeném rozhodnutí intenzitou újmy dovolatele dle kritérií stanovených dovolacím soudem v předcházejícím rozhodnutí v této věci podrobně zabýval, přičemž dovolací soud výši přiznaného zadostiučinění zjevně nepřiměřenou neshledal.

Dovolací soud proto postupoval podle ustanovení § 243d písm. a) o. s. ř. a dovolání zamítl.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)